

✓ کارنیل، بزرگترین شبکه موفقیت ایرانیان می باشد، که افرادی زیادی توانسته اند با آن به موفقیت برسند،
فاطمه رتبه ۱۱ کنکور کارشناسی، محمد حسین رتبه ۶۸ کنکور کارشناسی، سپیده رتبه ۳ کنکور ارشد،
مریم و همسر سش راه اندازی تولیدی مانتو، امیر راه اندازی فروشگاه اینترنتی، کیوان پیوستن به تیم
تراکتور سازی تبریز، میلاد پیوستن به تیم صبا، مهسا تحصیل در ایتالیا، این موارد گوشه از افرادی
بودند که با کارنیل به موفقیت رسیده اند،

شما هم می توانید موفقیت خود را با کارنیل شروع کنید. برای پیوستن به تیم کارنیلی های موفق روی
لینک زیر کلیک کنید.

www.karnil.com

WWW.KARNIL.COM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

توی موج ابر و باد یه روزی مهدی (عج) میاد.

نام کتاب : از فلسفه و اهداف ازدواج بیشتر بدانید

کاری از : محمد مهدی حاجی پروانه

نویسنده: محمود یزدانی

منبع: m-narjes.org

www.mmmhp.blogfa.com

از فلسفه و اهداف ازدواج بیشتر بدانید

((یرید الله بكم اليسر و لا یرید بكم العسر)) (بقره / 185)

((خداوند آسانی و آسایش را برای شما می خواهد و سختی را برایتان نمی خواهد)) .

یک روز برای دیدن یکی از دوستانم به خوابگاه دانشگاه رفتم ، در دوران لیسانس با هم بودیم و او فوق لیسانس قبول شده بود ، هر از چند گاهی به او سرمی زدم و با بعضی از دوستان او نیز آشنا شده بودم . در اتاق دوستم ، صحبت از مسائل مختلفی کردیم ، به یکباره یاد یکی از هم خوابگاهیهایش افتدام ، گفتم راستی فلانی کجاست ، گفت از خوابگاه رفقه بیرون و داخل شهر خانه گرفته ، گفتم چرا ؟ گفت : اینطوری راحت ترند ، پرسیدم چطور ؟ گفت برای اینکه نیاز جنسی شان را راحت تر ارضاء کنند ، بگذریم از شرح جزئیات پرسیدم خب چرا ازدواج نمی کند و چرا از راه حرام ؟ ، با اینکه طرف مورد صحبت ما پایان دوره فوق لیسانس بود و در یک شرکت نیز مشغول به کار بود و مشکل سربازی هم نداشت و به راحتی می توانست یک زندگی را اداره کند ، در جوابم حرفی را زد که تا حال نشنیده بودم ، گفت : میدونی آنها به چه چیز معتقدند ، معتقدند کسی که یک لیوان شیر احتیاج دارد نمی رود یک گلو بخرد .

از این حرفش یکه خوردم ، با خود گفتم بعضی ها عجب استدلالاتی برای خود درست می کنند . نمی دانم مطلب را گرفتید یا نه ، اما بعضی ها ازدواج را صرفاً برای التذاذ جنسی می دانند و چون آنرا کار پر دردرس و پر هزینه ای می دانند از طریق دیگر میان بر می زنند تا به همان نتایج با کمترین هزینه و وقت دست یابند .

اما آیا فلسفه ازدواج فقط همین است و آیا اگر نیاز جنسی نبود ازدواج نیز معنا و مفهومی نداشت ، راستی چرا باید ازدواج کرد ؟ چرا ازدواج سنت پیامبر گشته و تکمیل کننده دین معرفی گشته است . اگر بخواهیم بحث کنیم که چرا باید ازدواج کنیم و فلسفه و ضرورت ازدواج چیست ، بایستی ازدواج را در گستره فلسفه دین بحث کنیم ، و در بحث از فلسفه احکام و سنت ها می توانیم خیلی از دستورات دیگر دین را نیز زیر سؤال ببریم ، مثلًا چرا باید نماز بخوانیم . چرا بایستی روزه بگیریم . چرا باید خمس و زکات بپردازیم ، فلسفه حج و جهاد چیست و خلاصه چرا باید به امر و نهی های دین عمل کنیم و اگر بخواهیم پاسخ دهیم لازم است که جایگاه انسان و فلسفه وجودی وی در دین را به بحث بگذاریم ، یعنی بایستی بحث کنیم که اولاً : ما چه کسی هستیم ، یعنی انسان چه تعریفی دارد ؟ و ثانیاً : ما در دنیا چه می کنیم ؟

هر کدام از اینها مباحث بسیار گسترده ای است که در حد چندین کتاب هستند اما در اینجا به اجمالی از آن اشاره می شود .

ترکیب وجودی خلقت ما انسانها به گونه ای است که در ورای این جسم ، یاک روحی وجود دارد که از هر محدودیتی گریزان است و به هیچ حدی قانع نیست ، وجودی است که هیچ محدودی نمی تواند او را قانع کند و از تلاش باز بدارد ، اگر می بینید که هر کس ، در هر

جا هست ، به هر چه دارد قانع نیست و باز هم بیشتر می خواهد ناشی از خصلت روح بشر است .

در روح ما پرتوی از روح خداست ((نفخت فیه من روحی)) (حجر / 29).

همه این عطشها ، شعله ها ، تلاشها و ... ناشی از همان روحیه خدایی است که در وجود ماست ، آیا دیده اید فرزندی رفتاری شبیه والدینش داشته باشد در این حالت می گوئیم که روحیه پدر و مادرش را به ارث برده است ، ما نیز از خدا ارث برده ایم و روحیه خدا را داریم و خدا چون از هر چه که تصور کنید ، از علم ، قدرت ، جمال ، کمال و ... نهایت و مطلق آنرا دارد ما نیز چون از روحیه او در ما دمیده شده است می خواهیم همانها را داشته باشیم از اینرو می بینید هر کس در هر وادی که هست به هیچ حدی قانع نیست و نهایت آنرا می خواهد .

در بیانی دیگر ، ترکیب خلقت ما خلیفه گونه است ، ((و اذقال ربک للملائکه انی جاعل فی الارض خلیفه))

((و هنگامی که پروردگارت گفت من در روی زمین خلیفه قرار می دهم)) (بقره / 30)

اگر قبول کنیم که خلیفه یعنی جانشین و قائم مقام ، و جانشین و قائم مقام یعنی کسی که تمامی اختیارات و امکانات مقام بالاتر را در یک رده پائین تر دارد ، آن وقت می فهمیم که اولاً : ترکیب وجودی ما به گونه ای است که یکسری استعدادهای فراوان و بینهایتی در وجود ما نهفته شده که وقتی حساب می کنیم این استعدادها ای اضافی ، به چه دردی می خورد به این نتیجه می رسیم که فقط به درد خلیفه شدن می خوریم ثانیاً : خداوند اینگونه خواسته که ما جانشین او در زمین باشیم ، یعنی خدایی فکر کنیم ، خدایی بیندیشیم و خدایی عمل کنیم ، و استعداد همه این کمالات را در وجود ما بصورت بالقوه گذاشته است . ثالثاً : وقتی در رفتار انسانها دقت کنیم ، وقتی در آمال و آرزوها ، تلاشها و رفتارها ، امکانات وجودی و ... دقت کنیم در می یابیم که انسانها طوری عمل می کنند که گویا می خواهند در این دنیا ، خدایی کنند ، این نه یک امر مذموم بلکه دقیقاً خواسته ای است که هم ناشی از ترکیب وجودی ماست و هم همان انتظاری است که خداوند از ما دارد که جانشینی او را بر عهده بگیریم بنابراین این زیاده طلبی نه تنها نقص انسان نیست که جزء ضرورت وجودی خلقت اوست .

مثال ما در این دنیا مثال بذر گندمی است که از خوشه جدا شده است وقتی بذر گندم را با بوته گندم مقایسه کنیم ممکن است بگوئیم این کجا و آن کجا (وقتی گیاه مادر را بزرگتر در نظر بگیریم مثل بذر درختان ، وضعیت حادتر و جالب تر است) اما این دو هیچ تفاوتی با هم ندارند ، فقط یکی استعداد بالقوه دارد و دیگری تبدیل به بالفعل شده است ، جایگاه حال ما انسانها نسبت به جایگاه واقعی ما در مقام جانشینی خداوند نیز همینگونه است ، خواهیم گفت ما کجا و آن مقام کجا ، ما کجا و خلافت خداوند کجا ، اما باقیستی بدانیم ما را خلیفه خدا خلق کرده اند اما بصورت بالقوه و این استعداد و توانایی در ما هست که به این مقام برسیم .

اما اگر در این دنیا آمده ایم فقط بخارط همین بوده که این استعداد بالقوه تبدیل به بالفعل شود ، اگر هر بذری احتیاج به یک محیط رشد دارد محیط رشد ما نیز دنیا است . و اگر خوب دقت کنیم خواهیم فهمید که تمامی آنچه که در دنیاست به نوعی برای رشد ما فراهم گشته است البته همزمان طرف دیگر سگه ، دنیا محل امتحان نیز هست چرا که تقاضا ما با سایر مخلوقات ، وجود اختیار و حق انتخاب است و انسانها با انتخابهایشان و کیفیت اعمالشان یا به رشد و جهت مطلوب می رساند و یا بر عکس ممکن است درجا بزنند و حتی سیر منفی داشته باشند .

خط سیر زندگی انسان از تولد تا مرگ ، تماماً برای امتحان گرفتن است .

((خلق الموت و الحیوه لیبلوکم ایکم احسن عمل))

((مرگ و زندگی را بیافرید تا شما را بیازماید کدامیک از شما بهتر عمل می کنید)) (ملک (2 /

هدف خلقت همین است که ببینند کدامیک بهتر عمل می کند و بیشتر بدرد می خورد ، بواسطه همین امتحانهاست که انسانها رشد می کنند ، رتبه پیدا می کنند و بالاتر و بالاتر می روند تا به مقام خلافت می رساند و نشان خلافت بر دوش آنان نصب می شود که خطاب به حضرت ابراهیم علیه السلام رسید : ((قال ائمّي جاعلوك للناس اماما)) (بقره / 124) و به حضرت داود نیز چنین خطاب رسید :

((یا داود ائمّا جعلناک خلیفه فی الارض فحكم بین الناس بالحق)) (ص / 26)

همه آنچه که در دنیاست ، از خوشیها ، رنجها ، مشکلات ، مصیبتها ، فرازها و فرودها برای رشد دادن انسان است دنیا آزمایشگاه و ورزشگاه انسان است ، اگر هر کس تصور دیگری از دنیا داشته باشد به رنج و زحمت می افتد ، در این دنیا نه می توان به خوشی دائم رسید و نه دنیارا به گونه ای طراحی کرده اند که بتوانند خوشی را ارزانی کند ، می گویند یک محیط را از آنچه که در درون آن است می توان تشخیص داد ، وقتی وارد اتاق شوید که در آن کابینت ، ظروف ، یخچال ، گاز ، وسایل خوراکی و ... باشد مسلمان نتیجه می گیرید که اینجا آشپزخانه است و مطمئناً نخواهید گفت که اینجا ، اتاق خواب است . دنیا نیز همینگونه است ، وقتی به آنچه که در دنیا ، از امکانات و وقایع هست نگاه کنید . از مشکلات از اوجهها ، از فرودها ، از مريضي ، از فقر ، از ثروتهاي هنگفت ، از غم و پريشاني ، از خوشی و نهايتي از مرگ ، وقتی به اينها نگاه کنيد اگر درست تعقل کنيد مطمئناً نخواهيد گفت که دنیا عشرتکده است چرا که عيش و نوش هیچ کسی را بی نيش نگذاشته و به آخر نرسانده است ، خوابگاه و استراحتگاه هم نیست چرا که اينقدر سر و صدا و مشکلات هست که نمي گذارند کسی راحت بخوابد ، جنگل هم نیست چرا که در میان همین حيوانات دو پا ، انسانهايی یافت می شوند که در اوج معرفت ، پاکي و نيكی هستند ، ظلمتکده هم نیست چرا که شعله هاي هدایت را هم روشن کرده اند . فقط به یک چيز بيشتر از همه شباخت دارد . به آزمایشگاه ، به جايی که فقط امتحان می گيرند ، يك امتحان بسيار بزرگ و طولاني و بسيار هم زيرکانه بطوریکه كمتر کسی متوجه می شود که در موقعیت

امتحان است و همه آنچه که در اطرافش می‌گذرد یک صحنه سازی زیرکانه توسط یاک کارگردان بسیار خبره ، بیشتر نیست .

وقتی این دیدار نسبت به زندگی ، دنیا ، انسان و خدا داشتیم آن وقت کم کم فلسفه و هدف ازدواج خود را نمایان می‌کند ، ازدواج همه ابعاد وجودی انسان را به محک فرا می‌خواند ، تا قبل از ازدواج عوامل آزماینده خصوصیات حقیقی افراد بسیار کم است ، اما به هنگام ازدواج به یکباره صحنه تغییر می‌کند ، آنقدر عوامل آزماینده در این مرحله زیاد است که کمتر بعد از ابعاد وجودی انسان خارج از آزمایش قرار می‌گیرد .

ازدواج بهره گیری از تمتع جنسی ، دوری از تنهایی و ... نیز هست اما در پس پرده و در اعماق آن یک مرحله مهمی برای رشد یافتن انسان است ، آنقدر که ازدواج می‌تواند انسان را رشد دهد کمتر مسئله‌ای این خاصیت را دارد .

ازدواج با خاطر مشکلات و مسائلی که دارد می‌تواند توانایی‌های انسان را محک بزند و انسان بواسطه همین مشکلات و مسائل ، تمرین تواناتر شدن را انجام می‌دهد ، برخی از افراد که از مشکلات هراس دارند به این نکته توجه نمی‌کنند که بایستی وارد میدان مشکلات شد تا که آبدیده شد .

ترس از مشکلات ازدواج نباید ما را از ازدواج دور کند ، مگر با خاطر مشکلات تحصیل ، از تحصیل دوری می‌کنیم ، مگر ما با خاطر مشکلات کار کردن ، کار را رها می‌کنیم .

تعريفهای متفاوتی که از ازدواج می‌شود بستگی به نوع دیدی است که نسبت به ازدواج وجود دارد . بعنوان مثال فرض کنید که در یک باشگاه بدنسازی هستید ، انواع وزنه ها ، دمبلها ، بارفیکسها ، دستگاههای مختلف ورزشی و ... وجود دارند که هر کدامشان برای یک عضو بدن و تقویت آن و کل مجموعه برای بدنسازی و تقویت کل بدن خاصیت و کاربرد دارد ، حال کسی که با اشتیاق و میل و رغبت و علاقه به ورزش بدنسازی به آن باشگاه رفته باشد هر چه موارد تمرین و ورزش و دستگاهها و ابزار آلات بیشتر باشد خوشحالتر است چرا که می‌داند بهتر می‌تواند تمرین کند و رشد کند و با انجام چند تمرین ممکن است خسته شود اما بی حوصله نمی‌شود . اما اگر کسی دیگر با اجبار یا اکراه و از سربی حوصلگی به همان باشگاه رفته باشد و مشتاقانه قصد ورزش و تمرین را نداشته باشد با اولین تمرین وزنه ها ، نه تنها خسته می‌شود که بی حوصله هم می‌شود و ناراحتی خود را به روشهای مختلف ابراز می‌کند .

تفاوت این دو فرد چیست ؟ تفاوت واضح است یکی برای تمرین و رشد کردن آمده و دیگری با اجبار یا اکراه وارد زمین باشگاه شده است . زندگی و ازدواج نیز همینطور است . برای کسانی که بخواهند در ابعاد مختلف رشد کنند از این زمین و میدانگاه جای بهتری پیدا نمی‌شود و موارد تمرین و رشد بسیار زیاد است ، اما برای کسی که حال و حوصله تمرین کردن و قوی شدن و رشد کردن را ندارد ، ازدواج گرچه آغازی شیرین دارد اما ادامه خسته کننده‌ای را خواهد داشت .

همین تفاوت نگاهها به ازدواج است که تعریف انسانها از ازدواج را متفاوت می‌کند. بنابراین سعی کنید از همین ابتدای کار دید و نگرشتان را نسبت به ازدواج تصحیح و تکمیل کنید. ازدواج یک منشور چند پهلو است، هر طرف آن، بیانگر بعدی از ابعاد زندگی است، یک طرف آن شور و شوق و لذت، یک طرف آن محبت و صمیمیت، یک طرف دیگر تلاش و رحمت، طرف دیگر آرامش و سکونت و ... اما وقتی کل مجموعه را با هم دیدید و همه ابعاد را در نظر داشتید، خواهید دید که ازدواج، یک مجموعه عهرشده بدنده برای شخصیت انسان و یک مجموعه انسان ساز است.

چند گروه هستند که یا دیر ازدواج می‌کنند یا هم ممکن است ازدواج نکنند.

گروهی هستند که ازدواج را یک لذت گران که فاقد صرفه اقتصادی است می‌بینند. از اینرو به طریقی دیگر در صدد التذاذ با قیمت کمتری هستند، نمونه این گونه افراد را در ابتدای فصل برایتان گفتم، این گروه بیشتر در میان غیر مذهبی‌ها هستند.

اما گروهی دیگر هستند که ازدواج را مانع پیشرفت خود می‌دانند، آنهایی که بیشتر دنبال علم یا ثروت یا کار و حرفة هستند در این گروه جای دارند، تصور اینها از ازدواج، از اینجا ناشی می‌شود که برای خودشان فقط یک بعد از زندگی قائلند و در همان یک جنبه می‌خواهند رشد پیدا کنند، از اینروست که از ازدواج کمی واهمه دارند. اما این قبیل افراد از چند نکته غافلند، اول اینکه هنوز معنا و مفهوم ازدواج و زوجیت را در نیافته‌اند، دوم اینکه از مفهوم رشد و رشد چند جنبه غافلند. خیلی از آنهایی که مدعی اند بعد از ازدواج افت کرده‌اند، وقتی در احوالشان خوب دقت شود، این نکته فهمیده می‌شود که قبل از ازدواج رشدشان یک رشد واقعی و طبیعی نبوده، بلکه رشد در فضای مصنوعی بوده و دیگر اینکه یک بعدی رشد کرده‌اند و بالاخره با این رشد یک بعدی، یک روزی سقوط می‌کرند و این سقوط نه بدلیل ازدواج بلکه به دلیل سست بودن شخصیت خودشان بوده است.

حداقل توصیه‌ای که برای اینگونه افراد می‌توان داشت این است که اگر بخواهند یک بعدی رشد کنند ازدواج می‌تواند کمک کار آنها باشد، یعنی اینگونه افراد می‌توانند یک نفر دیگر را بعنوان همکار و همراه و در عین حال بعنوان همسر برگزینند و در همان جنبه نیز دو نفری رشد کنند و فرد هرایده و آرزویی داشته باشد بالاخره افرادی که هم سخن و هم فکر وی باشند پیدا می‌شود.

اما گروهی دیگر هستند که ازدواج را مانع معنویت و سیر و سلوك خود می‌دانند، این تصور را بیشتر افراد خیلی خیلی مذهبی اما جزئی نگر دارند، و اینها نیز از یک نکته غافلند و آن جامعیت اسلام است. اسلام معنویت را نمی‌خواهد در کنج عزلت آدمیان یا گوشه حجره‌ها یا در تنها یی‌ها به انسان عطا کند، بلکه او را به متن زندگی و اجتماع می‌آورد و او را دران میدان رشد می‌دهد.

به پیامبر خبر دادند که گروهی رفته‌اند کنج عزلت اختیار کرده‌اند تا خود سازی کنند، پیامبر خشمگین به سوی آنها رفت و گفت آن راهی که شما می‌روید راه من نیست. راه من این است که بخورم، بیاشام، با زنان آمیزش کنم و در همان حال عبادت کنم و در اجتماع

زندگی کنم ، آن گوشه عزلت سنت من نیست . سنت من رشد یافتنی در فضای طبیعی اجتماع و زندگی است .

حتی برای آنهایی که می خواهند سیر و سلوکی داشته باشند چه محلی بهتر و رشدانگیزتر از صحنه زندگی ، چه جایی بهتر از واقعیتهای زندگی تا بتوان تواناییهای فردی را محک زد . چه مکانی بهتر از اجتماع تا بتوان فهمید فرد چقدر رشد کرده است و چه جایی بهتر از ازدواج تا بتوان تمرینات را انجام داد .

آنها که ترس از ازدواج دارند ، ترس از امتحان دادن و رشد کردن دارند ، زندگی مثل استخر شنا می باشد تا فرد وارد آن نشده باشد ، نمی تواند بفهمد چقدر شنا یاد گرفته است .

کسانی که یکسره سرشان در عبادت و کتاب و اینگونه مسائل است و نمی خواهند ازدواج کنند ، دقیقاً مثل کسانی هستند که یک عمر کتابهای آموزش شنا یا دیگر رشته های ورزشی را می خوانند اما هیچگاه وارد گود میدان نمی شوند که بفهمند آنچه که خوانده اند اصلاً به چه دردی می خورد و چگونه می توان از آنها استفاده کرد ، ازدواج میدان یک ورزشگاه است تا هر کس هر چه در چننه دارد به بیرون ببریزد .

اگر همه آنچه که در کتابهای اخلاق و سیر و سلوک گفته شده نتواند انسان را آنقدر رشد دهد که یک زندگی را اداره کند پس چه فایده از اینهمه وقت و تلاش و خواندن و خواندن . کسی که عمری را به مطالعه و سیر و سلوک گذراند ، اگر آنقدر رشد نکرده که بتواند مسئولیت اداره یک زندگی را قبول کند ، آیا در رشد او شک نمی کند و تازه او چه دارد تا به دیگران ارائه کند وقتی خودش توان انس و مؤانست با دیگری را ندارد .

همه این اصناف و گروهها که از ازدواج یا گریزانند و یا روى خوش نشان نمی دهند ، بدلیل نگاه یک بعدیشان به ازدواج است . هر کس فقط یک بعد آنرا می بیند و از سایر جنبه های آن غافل است ، اما اسلام چون نگاه جامعی به ازدواج دارد و تمامی ابعاد و فواید و مصلحهای آنرا در نظر دارد نگاه بسیار خوش بینانه و تشویق گرایانه به ازدواج دارد ، چرا که انسان در اثر ازدواج رشد می کند و همین رشد یافتنی است که ملاک برتری می شود ، آن وقت نماز متأهل ارزشی 70 برابر نماز مجرد دارد ، چرا که یک متأهل کارش را می کند ، تأمین اقتصادی و تنظیم یک زندگی رانیز بر عهده دارد ، از وجود خودش برای دیگری مایه می گذارد و خیلی وظایف و مسئولیتهای دیگر را بر عهده دارد ، آن وقت به نماز می ایستد و مسلمًا این نماز ارزشمندتر است از نماز یک مجرد است که نه بازدهی اقتصادی فراوانی دارد ، نه وظایف اجتماعی و خانوادگی چندانی بر عهده دارد ، و نه بازدهی عاطفی آنچنانی دارد .

((تجربه های خیلی قطعی نشان داده است که افراد پاک مجرد برای اینکه بیشتر به اصلاح نفس خودشان برسند ، به این عنوان و به این بهانه ازدواج نکرده اند و یک عمر مجاهده نفس کرده اند او لا اغلب شان در آخر عمر پشیمان شده اند و به دیگران گفته اند ما این کار را کردیم شما نکنید و ثانیاً با این که واقعاً ملا بودند : در فقه و اصول مجتهد بودند (اغلب اینها حکیم و فیلسوف هستند) حکیم و فیلسوف بودند ، عارف بودند ، تا آخر عمر و مثلاً در هشتاد سالگی باز یک روحیه بچگی و جوانی و یک خامیهایی در اینها وجود داشته است ،

مثلاً یک حالت سبکی خاصی که گاهی یک جوان دارد ، می بینی همان حالت در این آدم هفتاد ساله هست ، و این نشان می دهد که یک پختگی هست که این پختگی جز در پرتوی ازدواج و تشكیل خانواده پیدا نمی شود، در مدرسه پیدا نمی شود، در جهاد نفس پیدا نمی شود، با نماز شب پیدا نمی شود ، با ارادت به نیکان هم پیدا نمی شود ، این را فقط از همینجا باید به دست آورد)) 1.

اما در اینجا می خواهیم کمی دقیق تر به ازدواج نگاه کنیم و به چند بعد آن بصورت جزئی تر بپردازیم و از فواید و ضرورتهای آن باز هم بیشتر سخن بگوئیم .

تمتع و التذاذ جنسی : کتمان نمی توان کرد که با بلوغ جنسی ، نیاز به جنس مخالف در انسان قوت می گیرد ، این نیاز نه یک امر مذموم بلکه بر اساس طبیعت خلفت ما وجود دارد و همچون نیاز به خوردن ، خوابیدن و ... بصورت غریزی می باشد . اگر هر کدام از نیازهای انسان بی پاسخ گذاشته شوند ، نقص هائی را در وجود باعث می شوند که این نقص بدخی در جسم است و بدخی در روح و روان ، و در این میان بدخی نیازها را می توان مدت زمان بیشتری بی پاسخ گذاشت ، اما بدخی را به هیچ وجه نمی توان از ارضا آن غفلت کرد . مثلاً نیاز به تغذیه ، نیازی است فوری و ضروری که بایستی به آن پرداخته شود ، چند روز نخوردن و یا نخوابیدن انسان را تا سرحد مرگ به پیش می برد و کل سیستم جسمی و عصبی انسان را بهم می ریزد . در مورد نیاز جنسی اگر چه می توان آن را تا حدی کنترل کرد و مدت زمان بیشتری آن را معطل گذاشت ، اما محرومیت از آن آثار روانی منفی را بر روح و روان افراد می گذارد ، مخصوصاً آنجا و آن زمان که این غریزه از یک طرف تحریک شود و از طرف دیگر ارضائی نیز وجود نداشته باشد .

نیاز به جنس مخالف و ارضا غریزه جنسی ، اولین و بدیهی ترین دلیل ازدواج می تواند باشد و چون پس از ارضا هر غریزه ای نوعی آرامش ، تعادل و تقویت به وجود انسان تزریق می شود ، ارضا غریزه جنسی یکی از علل آرامش روانی انسان است .

گرچه می توان به طریق دیگر این نیاز را برآورده کرد چه از راه حرام - تحت عنوان زنا - و چه از راه حلال - تحت عنوان ازدواج موقت - اما هر کدام از آنها نواقصی را در درون خود دارند . وقتی این نیاز از طریق حرام برآورده شود علاوه بر مفاسد بسیاری که بر آن مترب است که حوصله پرداختن به آن در این بحث نیست ، کمترین حدی از نقص که می توان برای آن برشمود ، این تشبیه است که فرض کنیم کسی برای رفع گرسنگی با پول خود از طریق کسب و کار غذایی تهیه می کند و دیگری پولی را می دزد و آن غذرا را تهیه می کند ، آیا حالات روانی هر دو و نتایج هر دو یکسان است ، البته این تشبیه ناظر به کمترین حداشکال ارضا غریزه جنسی از طریق حرام است و گرنم مفاسد بسیاری این پدیده در درون خود دارد .

از طرف دیگر ازدواج موقت نیز راهی مطمئن برای پاسخ گویی به این غریزه نیست - گرچه در مواردی موقتاً مشکل گشاست - نیاز جنسی را نمی توان با یک بار و چند بار برای همیشه ارضا کرد ، نیازی است که سالیان طولانی در وجود انسان است ، بنابراین آیا راهی سالم تر و مطمئن تر و امن تر جز ازدواج دائم پیش روی انسان هست .

تغذیه نیاز عاطفی : گفتیم نیاز جنسی اولین و بدیهی ترین دلیلی است که برای ازدواج ممکن است به هر فکری خطور کند ، اما اگر صرفاً فقط همین یک نیاز ، دلیل اصلی ازدواج باشد به عده ای که می گویند ازدواج یک لذت گران است که توجیه اقتصادی ندارد حق خواهیم داد ، چرا که انسان برای چند لحظه لذت بایستی بهای گرانی را پردازد و مسائل و مشکلات بسیاری را بپنیرد .

اما فراتر از نیاز جنسی که ازدواج به بهترین شکلی به تأمین آن می پردازد اما کمی گران تمام می شود - و دو روش دیگری را که نام بردهیم ارزانتر اما ناگواراتر و نامطمئن تر به تأمین آن می پردازند - نیازی در وجود انسان هست که جایگزینی دیگر برای پاسخ دادن به آن نیاز جز ازدواج وجود ندارد و آن نیاز ، نیاز عاطفی است .

انسان را از اینرو نام انسان نهاده اند که نیاز به انس دارد و ریشه لغوی انسان از انس گرفته شده است ، انسان با موافقت با دیگران آرام تر می شود ، هر چند که انس حقیقی در انس با محبوب ازلى و ابدی است .

نیاز عاطفی ، نیازی است که انسان پس از پشت سر گذاشتن دوران کودکی و نوجوانی ، وجود آن را ملموس تر احساس می کند و تفاوتی نمی کند که انسان تا قبل از جوانی در فضای محبت آمیزی بزرگ شده باشد یا خیر ، و هر چقدر انسان والدین مهربان و دلسوزی داشته باشد و هر چقدر برادران و خواهران مهربان و هر چقدر دوستان خونگرم و صمیمی داشته باشد ، باز هم احساس می کند هنوز تشنه یک نفر دیگر است ، تشنه محبت ورزیدن و مورد محبت قرار گرفتن ، نیاز عاطفی نیازی است که حتی انسان وقتی در میان انسانهای مهربان هم قرار دارد وجود آن را حس می کند ، احساس می کند یکی دیگر باید باشد تا با او راحت تر حرشهای دلش را بزند ، محبتش را عرضه کند و مورد پذیرش آغوش باز دیگری قرار گیرد . و جالب اینجاست که این عطش و نیاز را نسبت به جنس مخالف خود هم می بیند و در این میان ، هیچ چیزی نمی تواند به این نیاز حقیقی و مهم ، به طبیی و ظاهری و گوارابی ازدواج ، پاسخ دهد و بواسطه وجود این نیاز است که وقتی انسان در کنار همسر قرار می گیرد ، به انس و آرامش می رسد و این سکونت و آرامش نه یک امر مجازی و قرار دادی است ، بلکه امری حقیقی و فطری است که بر حسب خلقت ما طرح ریزی شده است .

((و من ایاته ان خلق لكم من انفسکم ازواجا لتسکنو الیها و جعل بینکم موده و رحمه انَّ فی ذلك لایات لقوم یتفکرون (روم / 21)

((و از نشانه های او این است که برای شما از جنس خودتان جفتی آفرید تا در کنار او آرامش یابید و میان شما مودت و رحمت قرار داد و در این کار نشانه هایی است برای کسانی که تفکر می کنند)) .

همسر ، کسی است که وجود ما را از تک بودن و تنها بودن به یک وجود مجموعه دار و کاملتر شده تبدیل می کند و بواسطه همین تکمیل شدن و ارضا شدن چند بعدی است که وجود ما آرام تر و تسکین یافته تر می شود .

تحقیقات علمی نیز نشان داده است که متأهلین از لحاظ روحی و روانی دارای ضریب سلامتی بالاتری از افراد مجرد مانده ها می باشند و میزان مفاسد و جنایتها و همچنین خودکشیها در میان مجرد مانده ها بیشتر از متأهلین است و این ناشی از این حقیقت است که تأهل وجود روانی انسان را سالمتر و آرام تر می کند و جلوی خیلی از مفاسد - که ناشی از ناارامی و اضطراب روحی و روانی است - را می گیرد . ارضاء نیاز عاطفی امری بمراتب مهمتر از ارضاء نیاز جنسی است و برآورده کردن این نیاز تنها با ازدواج ممکن است ، البته باز هم ازدواج منافعی دیگر هم در بر دارد که در ابتدای سخن به آن اشاره شد و در ادامه باز هم به آن اشاره می شود اما بعنوان یک جمع بندی از ضرورت ازدواج می توان اینگونه گفت که بدليل نیاز جنسی از یک طرف و نیاز عاطفی از طرف دیگر ، ازدواج بواسطه اینکه بهترین ، گوارانترین ، پاکترین و دائمی ترین تغذیه را فراهم می کند ، این تغذیه به انسان آرامش و سکونتی عطا می کند که نتیجتاً کار کرد جسمی ، فکری ، روحی و روانی ، اجتماعی و اقتصادی انسان را افزایش می دهد و وجود سالم تر چند بعدی منشاً خیرات و برکات بیشتری می شود .

بنابراین ازدواج بدليل خدماتی که به انسان عطا می کند و فوایدی که در درون خود دارد به وجود انسان آرامش و تسکین بیشتری را عطا می کند و اگر دریابیم که هر نوع تسکین و آرامش برای رسیدن به تعادل وجودی و افزایش کارکرد و کارایی انسان است ، نتیجه می گیریم که انسان در اثر ازدواج وجود سالم تر و آرامش یافته تری دارد و بواسطه همین وجود سالم و تسکین یافته تر ، هم بهتر زندگی خواهد کرد و هم مفیدتر - هم برای خود و هم برای دیگران - گذران عمر خواهد کرد . و اگر طرف دیگر مسئله رانگاه کنیم که مجرد مانده ها که بهر دلیل سالهای سال ، در محرومیت از ارضاء نیاز جنسی از یک طرف و ارضاء نیاز عاطفی از طرف دیگر هستند و بواسطه همین محرومیتها ، وجودهای ناسالم تر و روان های ناارامتری دارند ، اهمیت ازدواج و فواید و نتایج آن بیشتر خود نمایی می کند .

فواید دیگر : گذشته از نیاز ها که ضرورت ازدواج را معنی می بخشد ، بنای ازدواج تنها بر رفع ضرورتها تکیه ندارد ، بلکه علاوه بر آن ، بر منافع و فواید دیگری نیز استوار است که در اینجا به برخی از آنها اشاره می شود .

1- بزرگ شدن روح : یکی از مهمترین نتایجی که در اثر ازدواج حاصل می شود بیرون رفتن فرد از مدار فردیت خود و شکسته شدن نسبی اما قابل توجه حصار نفسانیت انسان است ، ازدواج توأم با توجه به یک فرد دیگر - که تا حال غریبه بوده و یا حکم نامحرم داشته است - می باشد و این امری است مهم ، چرا که تا حال جوان ما بجز وجود خود و آمال و آرزوهای خود فکری دیگر نداشته است ، اما بواسطه ازدواج ، یک نفر دیگر نیز در مدار برنامه ریزی و توجه او قرار می گیرد و حاضر است از وجود خود و داشته های خود به دیگری نیز عطا کند و بواسطه محبت و دوستی که ایجاد می شود ((من)) وجودی فرد گسترش یافته و از مدار صرف خودبینی خارج می گردد و تلاش برای آسودگی ، رفاه و آسایش یک نفر دیگر حکایت از بزرگ شدن روح فرد می کند چرا که وی ، یک نفر دیگر را تحت لطف قرار می دهد و بواسطه وی یک نفر دیگر زندگی راحت تری را تجربه می کند .

۲- تمرین محبت کردن : در ازدواج یک اتفاق مهم دیگر می‌افتد و یا بایستی بیفتد و آن صمیمیت و دوستی بین دو نفر است و این یکی از اهداف مهم دین اسلام است که افراد با هم دوست و صمیمی شوند . خداوند در ازدواج چاشنی یک ارتباط محبت آمیز را با قرار دادن مودت و رحمت بین زوجین قرار داده است ، بنابرین ازدواج یکی از بهترین زمینه‌ها برای تمرین محبت کردن - آنهم یک محبت حلال ، طیب و مهمتر از همه واقعی - را فراهم می‌کند و همین تمرین محبت کردنها کم کم انسان را و روحش را بزرگتر و روئوف تر می‌کند .

۳- تمرین در ارتباطات : در ازدواج فرد سالها تمرین می‌کند که رابطه محبت آمیز را چگونه حفظ کند و آنرا در حد عالی نگه دارد و این تلاش خود بخود تغییرات عمیقی را در افراد بوجود می‌آورد ، وقتی فرد عادت کند سالها به خوبی صحبت کند ، اهل عطفت و گذشت باشد ، رفتار مهربانی داشته باشد ، اهل خیر و اتفاق باشد و آنقدر روحش بزرگ شود که دیگری را برخود مقدم بشمارد یا حافظ به اندازه خودش به او اهمیت دهد ، مطمئناً بعد از گذشت چندین سال ، خواهید گفت این فرد بافرد قبل از ازدواج خیلی فرق کرده و خیلی بهتر شده است .

۴- شخصیت مفیدتر و مستقل تر : در ازدواج بدلیل اینکه افراد با واقعیت‌های زندگی بیشتر مرتب می‌شوند و مسئولیت‌های بیشتری را بر عهده می‌گیرند ، لذا جسم و ذهن هر دو برای بهبود و رفاه زندگی تلاش بیشتری را می‌کنند و نتیجتاً فرد از لحاظ فردی از حالت نیاز و وابستگی به سوی استقلال و خودکفایی گام بر می‌دارد و از لحاظ اجتماعی فرد کم کم از یک وجود مصرف کننده به وجود تولید کننده یا خدمات دهنده در اجتماع تبدیل می‌شود .

۵- و باز هم ادامه خط سیر بزرگ شدن انسان : آنزمان که فرزندانی هم به جمع زوجین اضافه شوند ، این بار زن و مرد از مقام زوجیت به مقام والدین ارتقا می‌یابند و چه زحمتها ، تلاشها و کوششها برای انسانی دیگر به این دنیا قدم بگذارند و رشد و پروش یابد را متحمل می‌شوند و اگر زمانی زن و مرد به یکدیگر عشق می‌ورزیدند به این دلیل بود که از همدیگر لذت می‌بردند ، با آمدن فرزندان ، علاوه بر خود به کسانی دیگر نیز مهر و محبت می‌ورزند ، اما این دفعه نه به این دلیل که نفعی و لذتی ببرند ، بلکه بدین علت که نفعی برسانند و بهره‌ای را ارزانی کنند . و در این مقام است که انسانها با کمی توجه به رشحاتی از مفهوم خدا بودن و بنده پروری پی می‌برند .

بگذریم که بحث به درازا کشید ، اما در خلال این حرفها و صحبتها و ادعاهای ممکن است یک سؤال برای شما بوجود آید که چرا در برخی ازدواجها این مسائل دیده نمی‌شود ، این لذتها و شیرینی‌ها و این رشدها و بزرگ شدنها یا مشاهده نمی‌شود یا کمتر مشاهده می‌شود و چرا از آن مهر و محبتی که خداوند در آیه اشاره شده ، یاد کرده کمتر اثری می‌بیند .

و این بحثی است مفصل و جالب و جذاب که برخی علل آن بر می‌گردد ، به نامناسب بودن انتخابها در قبل از ازدواج و برخی علل دیگر که بسیار مهمتر و اساسی‌تر است ، بر می‌گردد به کیفیت رفتارها پس از ازدواج که از حوصله نوشتار ما خارج است و شاید اگر توفیق الهی نصیب شد بدان مبحث نیز در نوشتاری دیگر بپردازیم .

اما سخن آخر با شما خوانندگان عزیز اینکه ، یک دلیل بسیار محکم برای ازدواج کردن خود قائل شوید ، دلایلتان برای ازدواج بسیار بیشتر و وسیعتر از ارضا نیاز جنسی باشد ، حتی هدفتان از ازدواج ، از ارضا نیاز عاطفی هم بیشتر باشد ، چون ازدواج بیشتر از ارضا این دو نیاز ، اهداف والاتر و مهمتری را نیز در خود داراست و همین اهداف والاست که برخی در اثر ازدواج رشد می کنند و اوچ می گیرند و همچون حضرت امام خمینی ((ره)) این جمله پر از تأمل و پر رمز و راز را می گویند که ((مرد از دامن زن به معراج می رسد)) و برخی هم در اثر ازدواج کم می آورند و بازی را می بازند و نتیجتاً نظرشان نیز نسبت به ازدواج تغییر می کند .

ازدواج گرچه با ضرورت ارضا نیازها قوت می گیرد ، اما شیرینی و دوام آن با قائل شدن و متوجه بودن به اهداف والای آن محقق می گردد ، ازدواج مثل تحصیل علم می باشد ، گرچه ممکن است ضرورت خواندن و نوشتن و احتیاج به سواد ، پای ما را به مدرسه بکشاند ، اما علم منافعی بسیار بیشتر از سواد خواندن و نوشتن در خود نهفته دارد و خیلی از رشدها ، توانمندیها ، ابتکارات و ... بواسطه علم صورت می گیرد و سختی های علم نباید مجوز این گردد که علم تخطئه شود .

ازدواج نیز همینگونه است ، ازدواج گرچه به نیازهای جنسی و عاطفی انسان پاسخ می دهد و او را سرشار از احساس و هیجان می کند اما در عین حال بواسطه زمینه های تلاش و فعالیت و تصمیم گیری که برای انسان فراهم می کند وجود او را پخته تر می کند و او را از مدار خودبینی به دیگری بینی و غیربینی ارتقا می دهد و روح و روان او را لطیف تر ، خیرخواهانه تر و دوست داشتنی تر می کند و باعث بزرگ شدن روح انسان می شود .

بنابراین سعی کنید اهداف بزرگتری از ازدواج داشته باشید ، صرفاً به التذاذ یا ارضا نیازهای روحی و یافتن یک هم صحبت یا همدم برای خود فکر نکنید ، بلکه به رشد همه جانبه در تمامی ابعاد وجود خود فکر کنید ، تفکرتان را از بهره بردن به بهره رساندن بالا ببرید ، و از توقع داشتن از دیگری به توقع داشتن از خود برای خدمت کردن به دیگری ، روح خود را بزرگ کنید و از شرط و شروط های بی مورد گذاشتن برای دیگری به جهت اینکه وی امکانات رفاهی شمارا در حد عالی فراهم کند یا بواسطه وجود او به نان و نوائی بررسید ، به بزرگ شدن وجود خودتان برای مفیدتر بودن برای همسر آینده تان فکر کنید .

وقتی اینگونه دیدتان نسبت به ازدواج متعالی شود آن وقت حتی مشکلات و سختی ها نیز شیرین و سازنده اند ، آن وقت آسان گیرتر نسبت به دیگران و سخت گیرتر نسبت به خودتان خواهید شد . چرا که آمده اید در میدان و ورزشگاه صحنه زندگی بازی کنید و خوب نیز هنر نمایی کنید و نیامده اید که فقط تماشا کنید که اگر دیگران خوب بازی کرند سوت و کف بزنید و اگر مطابق میل شما بازی نکردند لعن و نفرین بفرستید .

کتاب یک انتخاب مناسب / نویسنده : محمود یزدانی

پاورقیها

1- تعلیم و تربیت در اسلام ؛ مرتضی مطهری ، صفحه 398

در کanal تلگرام کارنیل هر روز انگیزه خود را شارژ کنید ☺

<https://telegram.me/karnil>

